

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010556
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6718010556.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov Mgr. Jána Bednára a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaného X. O., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 8. novembra 2022 v Banskej Bystrici odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/107/2018 zo dňa 24. januára 2022, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/107/2018 zo dňa 24. 01. 2022 vo výroku a treste.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodujúc sám

odsudzuje

obžalovaného X. O., nar. XX. XX. XXXX v O. O., trvale bytom S.,

podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému určuje skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona súd ukladá obžalovanému povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností a možností zaplatil zameškané výživné.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku zostávajú týmto nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/107/2018 zo dňa 24. 01. 2022 bol obžalovaný X. O. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1/ aj napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 14P/12/2014-32 zo dňa 29. 05. 2014, právoplatným dňa 02. 07. 2014, vykonateľným dňa 16. 07. 2014 zaviazaný počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvoде manželstva prispievať na výživu maloletého W. O., nar. XX. XX. XXXX sumou 110,- € mesačne, na výživu maloletej W. O., nar. XX. XX. XXXX sumou 100,- € mesačne a na výživu

maloletej K. O., nar. XX. XX. XXXX sumou 55,- € mesačne, so splatnosťou vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky detí I. O., nar. XX. XX. XXXX, si túto svoju zákonnú povinnosť v mieste trvalého bydliska, okres S. a na iných miestach v období od 01. 08. 2016 do 24. 01. 2022 úmyselne riadne a včas neplnil, pričom bol v období od 25. 11. 2016 do 31. 01. 2017 vedený v evidencii príslušného úradu práce ako uchádzač o zamestnanie a následne začal vykonávať podnikateľskú činnosť za účelom vytvorenia zisku, avšak na výživné zaplatil len sumu 3.050,- €, čím mu voči oprávnenej I. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S., G. XXX/XX vznikol na výživnom ku dňu 24. 01. 2022 dlh voči oprávnenej I. O. vo výške 12.194,04 € a voči oprávnenému W. O., nar. XX. XX. XXXX za obdobie od 02. 08. 2003 do 24. 01. 2022 vo výške 660,- €,

2/ aj napriek tomu, že mu bola rozsudkom Okresného súdu Zvolen uložená povinnosť prispievať výživným maloletému W. P. B., nar. XX. XX. XXXX, sumou 30 % životného minima od 19. 07. 2005 do 17. 01. 2006, od 07. 02. 2013 do 01. 07. 2014 a od 01. 07. 2014 sumou 50,- €, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa X. B., nar. XX. XX. XXXX, si túto svoju zákonnú povinnosť v mieste trvalého bydliska, okres S. a na iných miestach v období od 01. 08. 2016 do 24. 01. 2022 úmyselne riadne a včas neplnil, pričom bol v období od 25. 11. 2016 do 31. 01. 2017 vedený v evidencii príslušného úradu práce ako uchádzač o zamestnanie a následne začal vykonávať podnikateľskú činnosť za účelom vytvorenia zisku, avšak na výživné nezaplatil žiadnu čiastku, čím mu voči oprávnenej X. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S., Q. rad XXX/XX, vznikol na výživnom dlh ku dňu 24. 01. 2022 vo výške 3.300,- €.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 207 ods. 3, § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Po doručení tohto rozsudku podal proti nemu v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil v podstate tým, že opakovane žiadal Okresný súd Zvolen o zníženie výživného pre jeho maloleté deti. Vzhľadom k tomu, že je hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Hronovce, má príjem len z PN, pričom si bude plniť svoje vyživovacie povinnosti každý mesiac k rukám oboch matiek, a dlh na výživnom je schopný splácať po 15,- Eur na každé dieťa.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila intervenujúca prokurátorka, ktorá v podstate uviedla, že obžaloba bola na obžalovaného podaná za dva prečiny zanedbania povinnej výživy, ktorých sa dopúšťal v období od 01. 08. 2016 ku dňu rozhodnutia súdu, t.j. do 24. 01. 2022, voči 4 maloletým deťom (2 matky). Obžalovaný tak dlhodobo, skoro 6 rokov, neplnil svoje vyživovacie povinnosti riadne a včas, pričom matky maloletých detí museli vynaložiť o to vyššie úsilie, aby deťom zabezpečili všetko nevyhnutné. Obžalovaný sa nepodieľal na ich starostlivosti ani inou formou, ktorou by prípadne vykompenzoval nedostatok finančných prostriedkov. Obžalovaný uviedol, že sa nachádza v zlej finančnej situácii, avšak keby platil počas žalovaných 6 rokov výživné priebežne, nenavýšil by sa mu dlh. Navyše sa jedná o mladého človeka, ktorý istotne nemôže neplnenie svojich zákonných povinností odôvodňovať tým, že sa 6 rokov nachádza v zlej finančnej situácii. Ak sa rozhodol mať 4 deti, je povinný sa o ne aj postarať a zabezpečiť im riadnu výživu, keď jeho povinnosť sa v podstate eliminovala len na finančné plnenie, zatiaľ čo matky maloletých detí týmto museli poskytovať 24 hodinovú starostlivosť. Obžalovaný v odvolaní poukázal na to, že niekoľkokrát žiadal o zníženie vyživovacích povinností, toto svoje tvrdenie však nijako dôkazne nepodložil (návrhy na zníženie výživného, rozsudky a pod.). Záverom uviedla, že sám obžalovaný poukázal na svoju drogovú minulosť, keď sa aj aktuálne podrobuje protitoxikomanickému liečeniu, teda je neopomenuteľné, že peniaze, ktoré mohol použiť na platenie výživného, vynakladal na obstaranie drog. Nakoľko z odvolania obžalovaného nie je bezpochyby zrejmé, čoho sa vlastne domáha, či oslobodenia spod obžaloby, resp. zmeny trestu, poukázala na to, že mu bol uložený trest na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Preto navrhla, aby krajský súd podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že považuje napadnutý rozsudok za zákonný a správny vo výroku o vine aj výroku o treste a nakoľko nedošlo k úhrade zameškaného výživného, navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že ho mrzí jeho minulosť, správal sa hrozne nezodpovedne, ale začal viesť nový život a začal aj platiť výživné. Predchádzajúce 2 mesiace bol vo Francúzsku a po súde sa opäť chystá von, pracoval tam na montážach, kde zarobil cca 2.300,- Eur mesačne, ale pracoval tam len posledné 2 mesiace, predtým bol na liečení v Hronovciach, kde bol 6 mesiacov.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného je z časti dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami, jednak vo vzťahu k otázke viny, ako aj vo vzťahu k otázke trestu. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení spravil vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré súd prijal, a ktoré je v zmysle zákona neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním, preto ani krajský súd výrok o vine nepreskúmaval.

Čo sa týka výroku o treste, krajský súd dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov vyslovený ako nepodmienečný, je neprimerane prísny. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Okrem ďalších skutočností, na ktoré je súd povinný pri ukladaní trestu prihliadať, patrí aj osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, rodinné, osobné), či možnosť jeho nápravy. Primeranosť a individualizácia trestu tak núti súd prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a teda bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste. V zmysle § 34 ods. 3 Trestného zákona trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Krajský súd preto zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, a uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, pričom výkon trestu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu vo výmere 2 rokov, a to za splnenia zákonných podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Pri ukladaní trestu krajský súd prihliadol na jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, t.j. že sa obžalovaný priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval, a zároveň prihliadol na jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, t.j. že spáchal viac trestných činov. Krajský súd pri určovaní druhu a výmery trestu prihliadol na okolnosti prípadu, keď obžalovaný páchal trestný čin aj v období, kedy na území Slovenskej republiky boli v platnosti viaceré opatrenia súvisiace s ochorením Covid-19, teda obžalovaný mal obmedzené možnosti zamestnať sa, resp. sa aktívne uchádzať o zamestnanie, a taktiež na skutočnosť, že 6 mesiacov bol na protitoxikomanickom liečení, pričom momentálne pracuje a je schopný platiť výživné. Preto krajský súd dospel k záveru, že podmiennečný odklad výkonu uloženého trestu odňatia slobody lepšie naplní účel trestu, a obžalovaný bude môcť platiť nie len riadne, ale aj zameškané výživné. Takýto trest je potom na ochranu spoločnosti, nápravu páchatel'a, ako aj z pohľadu generálnej a individuálnej

prevencie postačujúci, pričom dostatočne zabezpečí jeho prevýchovu a zároveň takýto trest postihuje len obžalovaného.

Zároveň súd uložil obžalovanému povinnosť počas skúšobnej doby podľa svojich schopností a možností zaplatiť zameškané výživné. Bude teda výlučne na obžalovanom, aby počas skúšobnej doby preukázal, že dokáže viesť riadny život a plniť si svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného, a že bude schopný zaplatiť aj zameškané výživné.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste sám vo veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, pričom výrok o uloženom ochrannom opatrení zostal týmto rozhodnutím nedotknutý.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.